

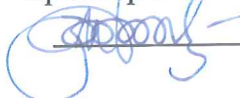
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики та
просторового планування

 / А.М. Мамедов /
4 вересня 2020 року

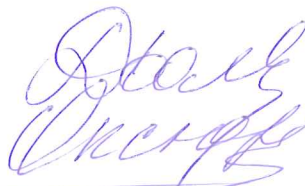
НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Історія української культури»
(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
052	Політологія
	назва спеціалізації
	Політичний менеджмент

Розробники

Дьомкін П.О., канд. іст. н., доцент
Оксюковський П.П., доцент

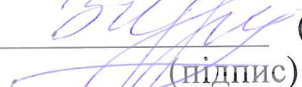
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №1 від 30 серпня 2020 року

Завідувач кафедри (Перегуда Є.В.).

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності (НКМС): "Політологія"

Протокол №1 від 30 серпня 2020 року

Голова НКМС (Згурська В.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики та
просторового планування

_____ / **А.М. Мамедов** /
4 вересня 2020 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Історія світової культури»
(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
052	<i>Політологія</i>
	назва спеціалізації
	Політичний менеджмент

Розробники

Дьомкін П.О., канд. іст. н., доцент

Оксюковський П.П., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і
права

протокол №1 від 30 серпня 2020 року

Завідувач кафедри _____ (*Перегуда Є.В.*).

Схвалено науково-методичною комісією
спеціальності (НКМС): "Політологія"

Протокол №1 від 30 серпня 2020 року

Голова НКМС _____ (*Згурська В.Л.*)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2019-2020 рр.

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	на Кредитів	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	р				
				Разом	у тому числі									
			Л	Лр	Пз									
052	Політологія (Політичний менеджмент)	3	90	46	22		24		1			3	1	

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: заочна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	на Кредитів	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	р				
				Разом	у тому числі									
			Л	Лр	Пз									
052	Політологія (Політичний менеджмент)	3	90	14	4		10		1			3	1	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів наукового світогляду, широкої ерудиції, знань щодо історико-культурного середовища, громадянської відповідальності, державного патріотизму, з'ясування теоретичних засад курсу історії української культури, її витоків, основних етапів та особливостей її історичного розвитку, основних здобутків, формування навичок наукової роботи, вміння працювати з джерелами вивчення історії української культури, пробудження у студентів інтересу до проблемних та малодосліджених питань історії української культури, виховання шанобливого ставлення до національно-культурних традицій українського народу, формування високого рівня культури та освіченості.

Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
ЗК04	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності. ПРН04. Мати навички професійної комунікації. ПРН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.
ЗК07	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. ПРН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
СК03	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	

У результаті вивчення дисципліни студент повинен студент повинен:

знати:

- теоретико-методологічні засади курсу, понятійний та термінологічний апарат навчальної дисципліни;
- основні етапи становлення і розвитку української культури як складової світової культури;
- загальні особливості ключових епох в історії культури, орієнтуватися у напрямках та течіях літератури та мистецтва (архітектури, живопису, скульптури, музики, театрального мистецтва тощо);
- причинно-наслідкові зв'язки і закономірності культурного розвитку українського суспільства на різних етапах історичного процесу;
- найвизначніші досягнення української культури, науки, освіти;
- основні тенденції розвитку культурних процесів в Україні в минулому і сьогоденні;
- видатних представників української культури;
- основні аспекти взаємовпливів релігійної і світської культури українців на різних етапах історичного розвитку;
- регіональні особливості розвитку української культури.

вміти:

- логічно, послідовно викладати свої знання;
- користуватися науковою літературою та періодичними виданнями;
- проводити аналогії подій минулого з сучасністю в царині української культури;
- аналізувати культурно-мистецькі події і явища в Україні від найдавніших часів до сьогодення;
- визначати джерела (культурні пам'ятки) вивчення основних культурних процесів і явищ;
- визначати своєрідність історико-культурних процесів в Україні в контексті світового культурного розвитку;
- визначати тенденції соціокультурного розвитку українців в їх історичній ретроспективі й перспективі;
- визначати сприятливі та гальмівні чинники процесу формування і розвитку української культури;
- використовувати отриманні знання на практиці (в роботі з науково-методичними матеріалами, друкованими джерелами в бібліотеках, архівах, при підготовці відповідей на теми семінарські і самостійних занять, для написання наукових повідомлень та рефератів під час педагогічної практики, у майбутній професійній діяльності).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення курсу «Історія української культури» здійснюється у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи студентів над першоджерелами та навчально-методичною літературою, написання індивідуальних завдань (курскових робіт), модульного контролю, складання заліку.

Лекція є провідною формою навчального процесу, забезпечує системність знань. Наявність конспекту лекцій допоможе студентам здобути цілісні знання з

опорою на новітні досягнення світової та вітчизняної соціогуманітарної науки. Викладач постійно оновлює, доопрацьовує, систематизує лекційний матеріал, подає його в навчально-орієнтованій інтерпретації.

Практичне заняття – колективна форма аудиторних занять, активний метод перевірки знань, якому передують лекція і самостійне опрацювання студентами першоджерел, посібників, підручників, поточних публікацій в друкованих та електронних ЗМІ, власного конспекту лекцій. Під час семінарів студенти виступають з підготовленими доповідями, беруть участь в обговоренні інших доповідей (дискусії), формулюють запитання, виступають з рецензіями, висловлюють власні оцінки, погляди, демонструють вміння та навички аналізу новітніх політичних процесів та явищ.

Плани практичних занять для студентів денної форми навчання охоплюють 8 тем з курсу «Історія світової культури» і розраховані на 22 годин лекційних та 24 годин практичних занять. Кожна тема містить окремі питання, висвітлення яких розкриває правову проблему в цілому. Плани семінарів розширюють, конкретизують і доповнюють лекційний курс.

Для підготовки кожної теми семінарів студентам пропонується список рекомендованої літератури, опрацювання якої дозволить ґрунтовно опанувати відповідну проблематику. Рекомендованою літературою можна скористатися на Освітньому сайті КНУБА, в читальному залі бібліотеки КНУБА, в навчально-методичному кабінеті кафедри політичних наук (ауд. 432). Крім того, бібліотека та навчально-методичний кабінет володіють розгалуженими фондами періодичних видань, ознайомлення з якими допоможе студентам актуалізувати отримані юридичні знання, зокрема вникнути в український політико-правовий вимір.

Під час роботи на семінарі студенти повинні продемонструвати свої знання вільно оперуючи засвоєним понятійно-категоріальним апаратом.

Високу оцінку студент отримує тоді, коли системно логічно висвітлює навчальну проблему своїми словами, користуючись власним конспектом та відповідними записами.

Перші доповіді з питань семінару варто розраховувати на 10-15 хв., як правило, з трибуни перед аудиторією. Подальше обговорення доповіді включає такі форми участі в семінарі: доповнення, запитання, зауваження, побажання, розгорнута оцінка. Регламент участі в обговоренні доповіді – до 5 хв.

Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу раз на 2 тижні у середу о 15:20 в ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА.

ЗМІСТ КУРСУ

Модуль 1. Українська культура від найдавніших часів до початку ХХІ століття.

Змістовий модуль 1. Передумови, становлення та розквіт культури русів –українців.

Тема 1. Вступ до курсу « Історія української культури».

1. Культура як спосіб і сутність людського життя. Структура культури. Місце культури в історичному процесі формування української нації.
2. Історія української культури як навчальна дисципліна. Об'єкт, предмет, мета та завдання її вивчення в КНУБА.
3. Методичні принципи і джерела вивчення культури як історичного процесу.
4. Україна у світовому культурному контексті. Цивілізаційна приналежність української культури.

Тема 2. Історія культури давнього населення України.

1. Культурогенез на теренах України за кам'яної доби.
2. Кочові племена та їх роль у формуванні української культури.
3. Внесок античних міст-держав Північного Причорномор'я у розвиток української культури.
4. Культура східних слов'ян. Дохристиянська доба.

Тема 3. Історія культури Княжої доби.

1. Матеріальна і духовна культура давньої Русі до прийняття християнства.
2. Прийняття християнства і культурний розвиток Київської Русі.
3. Культурний фактор у формуванні моноетнічної державності українців.
4. Культура Галицько-Волинського князівства.
5. Українська культура середньовіччя і європейський контекст.

Змістовний модуль 2. Культура українського народу від XIV ст. до кінця XVIII ст.

Тема 4. Історія української культури другої половини XIV ст. – перша половина XVII ст.

1. Особливості культурного розвитку України у складі Литовської держави і Речі Посполитої.
2. Процеси проникнення гуманістичних і реформаційних ідей. Ренесансні тенденції в духовному просторі України.
3. Національно-культурне піднесення. Острозька школа і Києво-Могилянський колегіум, братські школи.
4. Роль козацтва у національно-культурному процесі.

Тема 5. Культура українського народу в часи Гетьманщини (друга половина XVII – XVIII ст.).

1. Умови, особливості та тенденції розвитку української культури у другій половині XVII – XVIII ст. Епоха Просвітництва в Європі й Україні.
2. Суспільно-політичне, релігійне і культурне життя українців. Бароко у матеріальній та духовній культурі України. “Козацьке бароко”.
3. Розвиток освіти та науки. Літературне життя. Розвиток образотворчого мистецтва та архітектури. Театр та музика.

Змістовний модуль 3. Особливості розвитку української культури в нову та новітню добу.

Тема 6. Українська культура в добу національного відродження (XIX – поч. XX ст.)

1. Передумови, причини, сутність та етапи національно-культурного відродження. Поширення волелюбних ідей в українському суспільстві.
2. Класицизм, романтизм, реалізм та модерн в українському літературному процесі.
3. Стан освіти і науки в Україні в XIX – на початку XX ст. Наукові товариства та їх вплив на розвиток науки.
4. Розвиток українського мистецтва в XIX –на початку XX ст.

Тема 7. Культурне життя України в XX ст.

1. Українська культура доби національно-визвольних змагань 1917 -1921 рр..
2. Політика коренізації і духовне життя в Україні.
3. Розвиток української культури в умовах радянського тоталітаризму.
4. Культурне життя на західноукраїнських землях в міжвоєнний період.
5. Стан української культури в роки Другої світової війни.
6. Суперечливий розвиток української культури в умовах десталінізації та ів роки «застою».
7. Українська культура в період «перебудови» у СРСР (1985-1991 рр.).

Тема 8. Українська культура на зламі XX – XXI століть.

1. Особливості сучасного етапу розвитку української культури.
2. Розвиток освіти та науки на зламі століть.
3. Постмодернізм як визначальний напрям розвитку культури на сучасному етапі.
4. Релігійне відродження.
5. Національно-культурне життя українців за рубежом. Роль діаспори у збереженні та розвитку української культури.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 10-15 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В

рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Кам'яна доба на території України. Культура первісних людей.
2. Трипільська культура. Особливості трипільського мистецтва.
3. Культура скіфської доби.
4. Релігійні вірування та усна народна творчість східних слов'ян.
5. Давньослов'янська культура і сучасність.
6. Античні впливи. Грецькі колонії. Римський час.
7. Джерела формування культури Київської Русі.
8. Особливості культури Київської Русі.
9. Мистецтво Київської Русі.
10. Культура Галицько-Волинського князівства.
11. Особливості культури України в польсько-литовську добу.
12. Умови розвитку національно-культурного та релігійного життя в Україні XIV-XVI ст.
13. Літописи, билини, перекладна література XIV - XVI ст.
14. Ідеї раннього гуманізму в українській культурі.
15. Розвиток ідей Ренесансу в Україні.
16. Братства та їхня роль у розвитку української культури. Полемічна література.
17. Гурток Києво-Печерської лаври. Розвиток українського друкарства.
18. Архітектура, малярство, графіка, граверство, скульптура XIV – XVI ст.
19. Роль Києво-Могилянської академії в розвитку української культури.
20. Культура українського козацтва.
21. Особливості культури українського бароко.
22. Внесок гетьмана Івана Мазепи в розбудову української культури.
23. Українська поезія XVI-XVII ст. Темі, досягнення.
24. Українське просвітництво.
25. Генезис та періодизація епохи українського Відродження XIX ст.
26. Специфіка українського класицизму XVIII-XIX ст.

27. Особливості романтизму в українській художній культурі.
28. Розвиток української літератури у ХІХ ст..
29. Українські театр та музика ХІХ ст.
30. Кирило-Мефодіївське братство.
31. Т. Г. Шевченко в українській та світовій культурі.
32. “Громади”. Шкільництво і освіта.
33. Галицьке відродження. Руська трійця.
34. Роль Лесі Українки та Івана Франка в українському національно-культурному русі.
35. Культурний рух в Україні періоду Центральної Ради.
36. Освіта, наука, мистецтво за часів Гетьманату 1918 р.
37. Особливості культури України в радянський час.
38. Принципи культурної політики радянської влади в 1921-1939 р.
39. Розстріляне відродження. Поезія, драматургія, проза.
40. Культурне життя у роки Другої Світової війни.
41. Культура української діаспори.
42. Модернізм в українському мистецтві ХХ ст.
43. “Холодна відлига”. Шестидесятники. Василь Симоненко, Ліна Костенко та ін.
44. Українські музика, малярство і література ХХ ст.
45. Масова культура та сучасне національне відродження.
46. Тенденції розвитку сучасної української культури.
47. Характерні риси художньої культури України.

МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Вивчення курсу «Історія української культури» в організаційному плані здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка спрямована на активізацію поглибленого засвоєння студентами конституційно-правових явищ, сучасних державно-правових відносин і політичних процесів і самостійну творчу роботу з формування власної правової культури.

Рейтингова оцінка з дисципліни – це сума оцінок (балів) усіх видів навчання студентів, які передбачаються навчальною програмою. До них відносяться :

- відвідування лекцій і наявність та якість конспектів лекцій;
- відвідування семінарів та участь в них:
  - а) виступи з доповідями ,
  - б) доповнення доповідей,
  - г) вміння формулювати і ставити питання, вести дискусії
- написання та захист індивідуальних завдань.

Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контролю.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації

результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – студент) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності студентів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Студент, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображуються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.*** Якщо студент вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) здійснюється за національною шкалою. Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих студентом протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі.

При оцінюванні знань студентів використовується чотирибальна шкала оцінювання (5, 4, 3, 2), яка водночас приводиться у відповідність до європейської шкали оцінювання ECTS за таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти II семестр (залік)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Індивідуальне завдання	Сума балів
M1				
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3		
20	20	30	30	100

ПИТАННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет, методи дослідження та завдання курсу « Історія української культури».
2. Періодизація історично-культурного процесу в Україні.
3. Матеріальна і духовна культура. Структура духовної культури.
4. Етнічна і національна культура. Сутність та особливості національної культури.
5. Культура і цивілізація. Цивілізаційна приналежність української культури.
6. Джерела та історіографія вивчення історії української культури.

7. Культурогенез на теренах України за кам'яної доби.
8. Трипільська культура та її роль у розвитку української культури.
9. Вплив кочових народів на формування української культури.
10. Внесок античних держав Північного Причорномор'я у розвиток української культури.
11. Матеріальна культура давніх слов'ян. Побут, поселення, прикладне мистецтво.
12. Духовна культура давніх слов'ян.
13. Матеріальна і духовна культура східних слов'ян до прийняття християнства.
14. Запровадження християнства у Київській Русі та його вплив на розвиток культури.
15. Політична і правова культура княжої доби. «Руська правда» як пам'ятка давньоруського права.
16. Писемність та освіта в середньовічній Русі. Визначні пам'ятки писемності.
17. Літописання та література в середньовічній Русі.
18. Архітектура та містобудування в Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві.
19. Музичне мистецтво та театральні видовища в середньовічній Русі.
20. Образотворче мистецтво, іконопис Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.
21. Монголо-татарська навала та її негативний вплив на культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.
22. Галицько-Волинське князівство як безпосередній спадкоємець культурної спадщини Київської Русі. Галицько-Волинський літопис.
23. Особливості розвитку культури на українських землях у складі Великого князівства Литовського.
24. Становище української культури в умовах польського панування в Україні.
25. Вплив західноєвропейських ідей Ренесансу, Реформації та Контрреформації на розвиток української культури.
26. Релігійне життя в Україні в XIV – перша половина XVII ст. Берестейська церковна унія.
27. Полемічна література кінця XVI – XVII ст.: причини появи, проблематика, видатні автори.
28. Роль міщанства, церковних православних братств і братських шкіл у розвитку української культури в XVI – XVII ст.
29. Острозький культурно-освітній осередок. Острозька академія.
30. Поширення книгодрукування в Україні.
31. Оборонна архітектура XIV – XVII ст. Замки і фортеці України.
32. Українські народні думи та пісні XV –XVIII ст., їх тематика та особливості. Феномен кобзарства.
33. Роль козацтва у культурній розбудові України XVII ст.
34. Військове мистецтво козаків.

35. Національно-визвольна революція 1648 -1676 рр. в Україні та її вплив на розвиток української культури.
36. Стан освіти і науки в Україні в другій половині XVII – XVIII ст.
37. Києво-Могилянська академія – культурно-освітній центр європейського масштабу.
38. Львівський університет та його роль у розвитку освіти і науки в Галичині.
39. Театральне мистецтво в Україні в другій половині XVII – XVIII ст.
40. Музична культура України другої половини XVII – XVIII ст. Творчість композиторів Д. Бортнянського, М.Березовського, А. Веделя.
41. Українська література другої половини XVII – XVIII ст. Сильові і жанрові особливості.
42. Творчий внесок Г. Сковороди в духовну скарбницю українського народу.
43. Розвиток архітектури і містобудування в Україні у другій половині XVII – XVIII ст.
44. Образотворче мистецтво України в другій половині XVII – XVIII ст. Сильові і жанрові особливості.
45. Церковне життя в Україні у XVII – XVIII ст.
46. Політична культура і політико-правова свідомість українського народу в період Гетьманщини.
47. Вплив української культури ранньомодерного часу на розвиток культурних процесів в Росії.
48. Передумови, причини, сутність та етапи розвитку національно-культурного відродження України у XIX – на початку XX ст.
49. Роль Харківського і Київського університетів у культурному відродженні України в XIX – на початку XX ст.
50. Національно-культурне відродження у західноукраїнських землях в XIX ст.
51. Просвітництво в Україні: ідеологічні особливості і визначні представники.
52. Класицизм в образотворчому мистецтві та архітектурі.
53. Український романтизм: література, музика, театр, історіографія, етнографія.
54. Українська реалістична література другої половини XIX ст. як історико–культурне явище.
55. Наукова, літературна і культурницька діяльність М. Костомарова та П. Куліша.
56. Образотворче мистецтво в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст.
57. Велична постать Т. Г. Шевченка в українській, європейській та світовій культурах.
58. Музичне і театральне мистецтво України в другій половині XIX – на початку XX ст.
59. Модерна українська література кінець XIX – початок XX ст. І. Я. Франко, Л. Українка та ін..

60. Стан освіти і науки в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст. Наукові товариства та їх роль у розвитку науки.
61. М. С. Грушевський і його роль у національно-культурному розвитку України.
62. Культурний розвиток України в період Центральної Ради.
63. Розвиток української культури в період гетьманату П. Скоропадського.
64. Українізація 20 – х років XX ст. та її роль у розбудові української культури.
65. Розвиток науки та освіти у 20 -30 –х рр. XX ст.
66. Художньо-творчі угруповання 20 – х років XX ст. та їх роль у розвитку української культури.
67. Український мистецький авангард та його доля в 30 – ті роки XX ст.
68. Літературні процеси в Україні в 20 -30 роках XX ст. Діяльність літературних об'єднань.
69. Особливості розвитку української культури в 20 – 30 –х роках XX ст. Досягнення і втрати. Метод соціалістичного реалізму за і проти.
70. Становище церкви в Україні в 20 - 30 – ті роки XX ст.
71. Український театр, музика і кіномистецтво в 20 – 30 – ті роки XX ст.
72. Розвиток культури в Західній Україні в міжвоєнний період.
73. Українська культура в роки другої світової війни.
74. Культурне життя України в умовах ідеологічних репресій (друга половина 1940 – х – початок 1950 – х рр.).
75. Основні тенденції та характерні ознаки розвитку української культури в часи хрущовської «відлиги».
76. «Шістдесятники» та їх внесок у розвиток української культури.
77. Суперечливий розвиток культурного і духовного життя України у другій пол. 1960 –х – першій пол. 1980 –х рр.
78. Стан української культури в період «перебудови» в СРСР (1985 – 1991 рр.).
79. Національно-культурне відродження українського народу на зламі XX – XXI ст. Відновлення історичної пам'яті та національних традицій.
80. Постмодернізм як визначальний напрям розвитку сучасної культури в Україні.
81. Розвиток освіти і науки в Україні на зламі XX – XXI ст.
82. Особливості екологічної культури українського суспільства в сучасних умовах.
83. Роль української діаспори у збереженні та розвитку української культури.
84. Сучасне релігійне життя в Україні.
85. Особливості розвитку української культури в умовах глобалізації.
86. Розвиток мовно-культурної сфери в Україні на сучасному етапі.
87. Українська національна символіка: історія і сучасність.
88. Музичне, театральне та кіномистецтво в сучасній Україні. Стан, проблеми та перспективи розвитку.
89. Сучасний літературний процес в Україні.

90. Сучасне українське образотворче мистецтво і архітектура: жанрові та стильові особливості.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення

Перегида Є.В., Деревінський В.Ф., Дьомкін П.О., Тороп А.В. та ін. Історія української культури: навчальний посібник. К.: КНУБА, 2015. 200 с.

Перегида Є.В., Деревінський В.Ф., Дьомкін П.О., Тороп А.В. та ін. Історія української державності та культури: конспект лекцій для студентів будівельних ВНЗ. Київ-Тернопіль: «Карт-Бланш», 2016. 172 с.

Перегида Є.В., Деревінський В.Ф., Дьомкін П.О., Тороп А.В. та ін. Історія української культури: методичні рекомендації. К.: КНУБА, 2015. 36 с.

Перегида Є.В., Деревінський В.Ф., Дьомкін П.О., Тороп А.В. та ін. Історія української державності та культури: методичні вказівки. К.: КНУБА, 2016. 40 с.

Додаткова література

Анучина Л.В., Бурлука О.В., Немцова В.С. та ін. Мистецтво незалежної України: Навч. посібник. Харків, 2007.

Зотов В.М. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів. К. : ЦУД, 2009. 261 с.

Історія Української культури. У п'яти томах. К.: Наукова думка.

Цапко О.М., Дубчак Л.М., Піскарьова А.І., Гороховська Т.В., Прибутько П.С. Історія української культури. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. К.: КНТ; Дахор. 2010. 176 с.

Історія українського мистецтва: У 6 т. Київ, 1968.

Історія української музики: У 6 т. К., 1989.

Наулко В.І., Артюх Л.Ф., Горленко В.Ф. та ін. Культура і побут населення України: Навч. посібник для вузів. К., 1993.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. Львів, 2005.

Макарчук С.А. Етнографія України: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид., перероб. та доп. Л. : Світ, 2004. 520с.

Попович М.В. Нарис історії культури України. К.: АртЕк, 1999. 728 с.

Українська етнологія: Навч. посібник. За ред. В. Борисенко. К.: Либідь, 2007. 399 с.

Яковенко Н. Паралельний світ: Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI-XVII ст. К., 2002.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. URL: org2.knuba.edu.ua.

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.